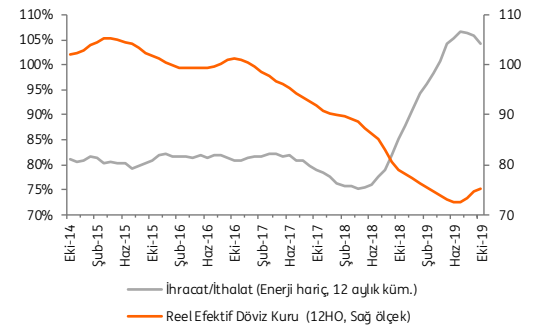
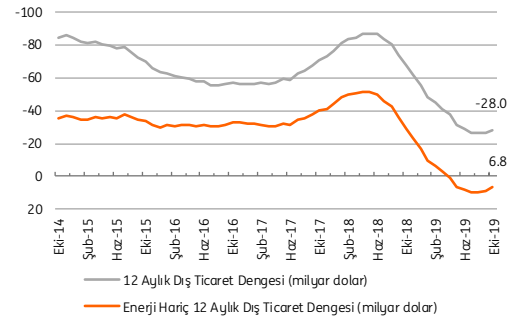

Cari açığı toparlanmanın temel belirleyicisi olan ve geçtiğimiz aylarda daralma eğilimi sona eren 12 aylık birikimli dış ticaret açığı Ekim'de yükseldi...

- Uzun süreden beri hızlı bir daralma eğiliminde olan dış ticaret açığı geçtiğimiz Ağustos ayından itibaren toparlanmanın sona geldiğinin ve yavaş da olsa yeni bir artış sürecinin başlamak üzere olduğunun ilk işaretlerini vermişti. Son açıklanan Ekim rakamıyla -26.6 mlyr dolardan -28 mlyr dolara gelen açık rakamı söz konusu sürecin belirginleştiğini teyit etti. Buna bağlı olarak, tarihi yükseklikte bir fazlaya ulaşan çekirdek (altın ve enerji hariç) dış ticaret dengesi sınırlı bir gerilemeyle +11.2 mlyr dolara gelerek yüksek düzeydeki seyrini korudu. Dolayısıyla dış ticaret dengesinde yeni başlayan genişleme eğiliminin oldukça yavaş seyrettiğini ortaya koydu. Aylık bazda ise, dış ticaret açığı Ekim'de 2018'in aynı ayına göre üç katın üzerinde bir artışla 1.8 mlyr dolar olurken, bu gelişmede düşük enerji fiyatlarıyla net enerji ithalatındaki %26'lık daralmaya rağmen, altın ithalatındaki sıçrama ve çekirdek ticaret açığındaki büyüme önemli rol oynadı. Ekim'de ihracat neredeyse yatay kalırken (mevsimsel arındırılmış büyüme AA %-0.5), ithalat ise YY%+8.0'lik bir artış (mevsimsel arındırılmış büyüme AA %3.6) kaydetti.

- Geniş ekonomik gruplara göre, yüksek ağırlığıyla ithalatın hızında belirleyici olan ara malları %5.0 puanlık katkıyla bir kez daha artış eğiliminde ağırlıklı rol oynarken, diğer iki ana gruptan tüketim malları %+2.1 puan, sermaye malları ise %1.2 puanlık katkı sağladı. Öte yandan, Mart 2018 sonrasında sürekli bir daralma eğiliminin ardından Eylül 2019'da artıya dönen Ekim'de düşük bazın da etkisiyle %25'in üzerinde büyüyen tüketim malları ithalatı iç talepteki toparlanmanın belirginleştiğini gösterdi. Ülke gruplarına göre incelendiğinde ise, Ortadoğu ve K. Afrika ülkelerinin payının %23.2'den %24.1'e yükseldiği gözlemlendi. Toplamda en yüksek ağırlığa sahip AB ülkelerinin payı ise %49.8'den %48.2'ye geldi. Türkiye'nin en büyük pazarı olan AB'de İspanya, İngiltere ve Almanya'ya olan ihracatın paydaki düşüşe katkısı dikkat çekerken, Hollanda ve İtalya'ya yapılan ihracat ise büyüdü. Ülkeler bazında dikkat çeken bir diğer nokta ise Rusya, Ukrayna ve Libya'ya ihracatta Ekim'de kaydedilen güçlü büyüme rakamları oldu.

- Özetle, Ağustos 2018'deki dalgalanmanın ardından sürpriz olmayan bir şekilde Türkiye'nin dış ticaretinde ithalatta sert düşüş kaynaklı gözlenen düzeltmenin sona geldiği ve son bir kaç ayda dış ticaret açığının yavaş da olsa artış yönünde seyrettiği gözlemlendi. Önümüzdeki dönemde, zayıflayan AB talebiyle ihracat büyümesinde belirginleşecek ivme kaybı ve iç talepteki toparlanmanın ithalata yansımalarıyla dış ticaret açığının yavaş bir genişleme eğilimiyle hareket edeceğini düşünüyoruz. Öte yandan destekleyici politika adımlarının tüketim talebine katkısı genişleme eğilimini hızlandırma potansiyeli taşıyor.

Milyar dolar	Oca-Eki 18		Oca-Eki 19		Değişim (YY%)
	Değer	Pay	Değer	Pay	
İHRACAT	138.6	100.0	141.4	100.0	2.0
İTHALAT	190.3	100.0	166.0	100.0	-12.8
Sermaye (Yatırım Malları)	24.5	12.9	20.7	12.5	-15.4
Ara (Ham madde) Malları	145.5	76.5	129.9	78.3	-10.8
Tüketim Malları	19.6	10.3	14.9	9.0	-24.1
Diğerleri	0.7	0.4	0.5	0.3	-31.7
İTHALAT	Oca-Eki 18	2018	Oca-Eki 19	YY puan	
AB Ülkeleri (27)	36.3%	36.2%	33.8%	-2.5%	
Kuzey Afrika Ülkeleri	2.1%	2.1%	1.9%	-0.1%	
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	8.2%	8.0%	7.9%	-0.4%	
MENA Toplam	10.3%	10.1%	9.8%	-0.5%	
İHRACAT	Oca-Eki 18	2018	Oca-Eki 19	YY puan	
AB Ülkeleri (27)	50.3%	50.0%	49.1%	-1.2%	
Kuzey Afrika Ülkeleri	5.5%	5.6%	5.9%	0.4%	
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	17.5%	17.5%	18.3%	0.8%	
MENA Toplam	28.0%	28.0%	28.0%	0.0%	

Kaynak : TÜİK

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan   Bař Ekonomist   + 90 212 329 0751   muhammet.mercan@ing.com.tr

AÇIKLAMA:

Bu yayın, ING Bank A.ř. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.ř. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.ř. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımı farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.ř.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.ř.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.ř. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul).